

Haridus ootab lunastajat

Meie hariduselus on revolutsiooniline olukord: ühed ei suuda, teised ei taha enam endist viisi elada. Haridusministeeriumi jäärpäine oma tahte pealesurumine koolirahvale-õpilastele on Jaak Aaviksoo ajal veelgi talumatumaks muutunud kui Paul-Erik Rummo aegu. Igal kannatusel on piir, kunagi saab ju karikas pilgeni täis.

Ka Aaviksoole hakkas vist ministriamet meeldima. 19. novembri Kalev Vapperi "Sügisjuttudes" (Kanal 2) rääkis ta 40 minutit väga vähe haridusest ja väga palju kõigest muust. Aaviksoo arvas vist, et teda kutsuti saatesse sellepärast, et ta on Aaviksoo. Mina kaldun arvama, et ta kutsuti sinna vaid seetõttu, et ta on praegu haridusminister. Sai massimeedia Aaviksoota läbi enne tema ministriks määramist, nii saadakse läbi temata ka siis, kui ta ministriportfelli teisele üle annab.

Vapper püüdis mitmel korral küll hariduselul randuda, kuid tagajärjetult. Õpetajate palgad on haridusministri jaoks midagi nii maist ja labast, et tema põlgus selle probleemi vastu sunnib paratamatult tõmbama paralleeli tema ja Naatsaretis üles kasvanud prohveti vahel. "Ma ei pea end õpetajate ametiühingu esiridades võitlejaks," ütles minister, kui saatejuht julges teemat riivata.

Ehk sekkus siis minister kähmlusse suvel, kui rahandusministeerium tahtis õpikutelt 17-protsendist toetust ära võtta? Haridusministeerium ei kõssanudki selle peale. Võitlema asusid vaid ajakirjanikud. Ehk on minister sööstnud võitlusse vägivalda taltsutamiseks kõigis telekanalites? Või astus ta tudengite kaitseks välja "Kukk supiks" afääri päevil? Mitte pole kuulnud. Ometigi ei takistanud ministri üleolev suhtumine õpetajate palkadesse tal öelda "jah" ministrite, s.o oma palga tõstmisel 18 000 kroonini. Et teised olid ka nõus? Mis meile loevad teised, teised pole haridusministrid. Minu unelmate minister öelnuks teistele nii: "Poisid, ma ei saa sellist palka vastu võtta – mul on kahekümnetuhandeline õpetajate armee, kes elab tugevalt alla Eesti keskmist, andke mulle nagu neilegi üksnes 13 protsenti rohkem."

Vapperi küsimusele, kas Eesti pedagoogikas on midagi seesugust, mida tuleks kaitsa-säilitada, vastas minister, et seda ongi kutsutud tegema "haridusstandardid ja riigieksamid". Kirjandite kirjutamine küüditamispäeval 25. märtsil ja võõrkeele eksam materjali peale, mis pole õpikute näol veel ilmavalgust näinudki!? Kas lootis minister sellele, et õpetajad on nii vaeses, et neil pole telerit ja ta võib rääkida mida tahes!? Pealegi maakoolide kaitseks välja astudes on ju Aaviksoo see mees, kes oma "peamaksuga" neile koolidele surmahoobi andis.

Mida julgen loota uuel ministrilt? Ühegi hinna eest ei tohi tööle võtta Kaarel Tarandi

Koolijuht

Lauri
Leesi

sugust noort ainuüksi selleks (tsiteerin Aaviksood:), "et ta pedagoogilist üldsust ärritaks". Kui pole sobilikku inimest, jäägu koht täitmata. Pealegi võib üldsust ja ministrit vahendada Leida Reimann, nagu ta seda alati on teinud.

Ministeerium tuleks tõemeeli reorganiseerida nii, et hariduselu suunaksid professionaalid. Peaministrilt ootan otsust, et haridust juhtivatele ametipostidele (kantsler, osakonnajuhatajad, õppeainete kuraatorid) saavad kandideerida üksnes need, kel pedagoogilist staaži vähemalt 10 aastat. Praegu suunab meil keskharidust naine, küll väga ilus, kuid pole eales koolis töötanud. Inglise keelt kureerib Kristi Meri põhjendab oma äpardumisi Murphy seadusega. Jah, kuid neid inimesi, keda see seadus keskmisest enam kummitab, tuleb juhtivast tööst nii kaugel hoida kui võimalik. Minu eriala kureerib isik, kes oskab prantsuse keelt sama palju kui mina albaania keelt. Leinapäevakirjandite projekti autor Kersti Kaldma on küll veidi koolitööga kätelnud, kuid tema enda harvu kirjatükke pressis hindaksin hindega 3+.

Ma ei käinud haridusfoorumil Pärnus, mul oli selge, kust tuleb häda otsida. Kes käisid, veendusid selles praeguse kantsleri sõnavõtu põhjal. Kui kalliks tema järjekordne errusaatmine ka maksma ei lähe, ei maksaks rahaga koonerdada. Aga kui ta läheb, siis mingu juba koos kogu halli keskpärasusega, kelle ta on tööle võtnud. Ah et kust võtta raha? Võetagu kirjandite tsentraalse hindamise 1,5 miljonist, jääb ülegi. Kui peaminister soovitatud staažinõudele alla kirjutab, pole ju vaja kellelegi valuraha maksta.

Haridusüldsus on messiasse tuleku ootel. Ootame sellist Lunastajat, kes julgeb pühakojas öelda nii: "Ministeerium on selleks, et kaitsa lapse ja tema õpetaja püha liitu, ei tohi seda liitu purustada võõraste hindajate argumentimata standardiga. Paljudes maades on see püha liit purustatud, kuid seal juba kahetsetakse tehtud viga."

Olgu pealegi eksamid riiklikud, nad ongi seda alati olnud, ja on seda veelgi enam, kui hindamise hetkel on koolis külalisvaatleja. Aga hindamine toimugu koolis ja eksamid õigel ajal, mai lõpus – juuni alguses. Sundida eelmiste aastate lõpetajaid kooli tagasi pöörduma ja eksameid ümber tegema – selle peale peab ikka tulema!

EPL 27. nov. 2006